

Pressiteade

Koheseks avaldamiseks
Luxembourg, 15. september 2015

ELi audiitorite sõnul vajatakse veel palju tööd hangete valdkonnas esinevate probleemide kõrvaldamiseks

Euroopa Kontrollikoja äsja avaldatud aruande kohaselt on ELi riikide avaliku sektori korraldatavates riigihangetes endiselt palju probleeme. Kontrollikoda leidis, et komisjon ja liikmesriigid on küll hakanud probleemidega tegelema, ent nende lahendamine kujutab endast pikaajalist protsessi. Kui olukord ei ole 2016. aasta lõpuks paranenud, soovib kontrollikoda peatada asjaomastele liikmesriikidele tehtavad perioodi 2014–2020 maksed.

Programmitöö perioodiks 2007–2013 eraldati regionaalarengule Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kaudu 349 miljardit eurot. Suur osa nimetatud vahenditest kasutatakse läbi riigihangete. Ajavahemiku 2009–2013 aastaaruannete koostamise raames kontrollitud riigihankeid sisaldanud projektidest leiti hangetega seotud vigu ligikaudu 40 % juures. Tõsised vead põhjustavad ausa konkurentsi vähesust ja olukordi, kus edukaks ei tunnistata kõige paremad pakujad. ELi audiitorid hindasid, kas komisjon ja liikmesriigid on võtnud asjakohaseid meetmeid riigihankevigade kõrvaldamiseks.

Audiitorid külastasid nelja liikmesriiki (Tšehhi Vabariik, Hispaania, Itaalia ja Ühendkuningriik), kus kontrollikoda oli aastatel 2009–2013 avastanud palju hankevigu. Audiitorid leidsid, et komisjon ja liikmesriigid on hakanud probleemiga tegelema, ent selle analüüsimine ja mõjusate parandusmeetmete võtmine kujutavad endast veel pikaajalist protsessi. Näiteks tehakse väga vähesel määral hankevigade süstemaatilist analüüsi ning nii komisjoni kui liikmesriikide tasandil takistab hankevigade põhjuste põhjalikku analüüsi nende olemust ja ulatust puudutava küllaldaselt täpse, usaldusväärse ja järjepideva teabe puudumine.

Aruande eest vastutava kontrollikoja liikme Phil Wynn Oweni sõnul „vajatakse rohkem komisjoni ja liikmesriikide poolseid jõupingutusi igal aastal ELi vahendite kasutamisel tehtavate hankevigade arvu vähendamiseks.“ Audiitorid kutsuvad üles looma kõrgetasemelise tööühma, mis oleks hankevigade probleemi lahendamise ja lihtsustamisprotsessi eestvedajaks. Lisaks peaks komisjon oma riigihankeid puudutava tegevuskava avaldama ja tehtud edusammudest igal aastal aru andma. Audiitorid soovivad, et komisjon ja liikmesriigid analüüsiks põhjalikult ühtekuuluvuse valdkonna hankevigade sagedust, tõsidust ja põhjuseid.

Pressiteate eesmärk on avaldada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – kõneisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – pressiesindaja

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditorsECA

Youtube: EUAuditorsECA

eca.europa.eu

Audiitorid leidsid hea tava näiteid selle kohta, et mõned liikmesriigid on alustanud hankeviigu puudutavate andmete süstemaatilist kogumist. Lisaks lõi komisjon 2013. aastal probleemiga tegelemiseks tehnilise töörühma ja koostas tegevuskava. Enamik kavas loetletud meetmetest ei ole aga veel täielikult ellu viidud.

Audiitorid märkisid, et 2015. aasta alguse seisuga ei olnud mitu liikmesriiki veel täitnud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide perioodi 2014–2020 vahendite kasutamisele esitatavaid riigihangete alaseid nõudeid. Tegu on tingimustega, mida käsitletakse ELi toetuse mõjusa ja tõhusa kasutamise eeltingimustena. Kui riigihankeid puudutavad eeltingimused ei ole 2016. aasta lõpuks täidetud, soovivad audiitorid peatada asjaomastele liikmesriikidele tehtavad perioodi 2014–2020 maksed seniks, kuni puudused on kõrvaldatud.

Toimetajatele:

Audit hõlmas komisjoni ja liikmesriikide poolt ajavahemikus 2009–2014 hanke-eeskirjade eiramise probleemi lahendamiseks võetud meetmeid. Auditikülastused tehti nelja liikmesriiki (Tšehhi Vabariik, Hispaania, Itaalia ja Ühendkuningriik), kus kontrollikoja kinnitava avalduse auditite käigus (2009–2013) oli avastatud palju hankeviigu. Lisaks viidi läbi uuring 27 liikmesriigi (v.a Horvaatia) Euroopa Regionaalarengu Fondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Sotsiaalfond rakenduskavade eest vastutava 115 auditeerimisasutuse seas. Lühike küsimustik saadeti ka ELi 28 liikmesriigi kõrgeimatele kontrolliasutustele.